

Kl. 16:15

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg tror på, at det virker. Jeg er helt sikker på, at det virker, at forældrene påtager sig et ansvar. Jeg forstår slet ikke fru Line Barfods ræsonnement i det her, for forældrene har et ansvar for de gerninger, som børnene og de unge foretager sig. Det er rigtigt, at barnet jo selv har hovedansvaret, men hvis forældrene ikke er der til at opdrage dem, kan det jo sådan set være ligegyldigt. Derfor kan man sige, at man kan gå nok så meget efter den 10-årige eller den 12-årige, men det er forældrene, der må påtage sig det ansvar.

Hvor er kommunens ansvar så i det her, når det hovedsageligt er forældrenes ansvar? Jamen det er at sørge for, at det får en konsekvens, det er at sørge for at følge op på det. Der er nogle kommuner, som svigter den opgave i fællesskab med forældrene. Og det er simpelt hen ufatteligt at tænke på, at man bare lader det skride i nogle kommuner, for det betyder bare, at børnene kommer til at begå mere kriminalitet, og at de kommer ud i den forkert løbebane. Men først og fremmest er det forældrenes ansvar, hvad børn og unge laver, ud over at man selv har et ansvar.

Kl. 16:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om visse forbrugeraftaler. (Bindingsperiode og opsigelsesvarsel i løbende forbrugerkontrakter).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 17.12.2008).

Kl. 16:16

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, fru Marion Pedersen.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Marion Pedersen (V):

Grunden til, at dette forslag til lov om ændring af forbrugeraftaler fremsættes, er, at der i dag eksisterer en betydelig usikkerhed på lovgivningsområdet.

Når der i dag skal foretages en vurdering af, om et aftalevilkår, en bindingsperiode eller et opsigelsesvarsel, er i strid med aftaleloven, hviler det på en konkret vurdering af det samlede aftaleforløb. Den nuværende lovgivning på området har betydet et større antal sager hos Forbrugerklagenævnet og domstolene. Samme problematik gør sig gældende hos Forbrugerombudsmanden, der også modtager et større antal klager og andre henvendelser angående spørgsmål om bindingsperioders og opsigelsesvarslers længde. Der foreligger altså som sagt en betydelig usikkerhed angående retstilstanden på dette område.

Lovforslag nr. L 97 indeholder en løsning på denne usikkerhed. Lovforslaget indeholder i hovedtræk et forslag om, at forbrugeren som hovedregel skal kunne opsig en aftale af løbende levering med 1 måneds varsel, når der er gået 5 måneder efter aftalens indgåelse. Det vil i praksis betyde, at bindingsperioden for aftaler, der går ind under forbrugeraftaleloven, nedsættes fra 12 måneder til 6 måneder, samt at opsigelsesperioden efter en udløbet bindingsperiode nedsættes fra de i dag 3 måneder til 1 måned.

Lovforslaget indeholder altså to overordnede formål. For det første er det altså hensigten, at forbrugerne ikke skal bindes af aftaler, som de ikke har kunnet overskue konsekvenserne af på tidspunktet for aftalens indgåelse. For det andet er det hensigten, at erhvervslivet fortsat skal sikres mulighed for at udnytte sine ressourcer og ikke skal blive offer for unødige begrænsninger.

Disse forslag til ændringer beror i høj grad på Forbrugerombudsmandens vurdering af de klager og andre henvendelser, han har modtaget. Det er Forbrugerombudsmanden, der modtager disse klager fra forbrugerne, og derfor er det ham, der har den største indsigt i, hvor problemerne foreligger, og hvilke løsninger der vil være de mest hensigtsmæssige.

Efter høringsrunden hos de berørte dele af erhvervslivet har Justitsministeriet foretaget nogle ændringer, inden lovforslaget er blevet fremsat. Derfor indeholder lovforslaget også to tilfælde, hvor undtagelser fra hovedreglen er, at der indføres en øvre og en nedre beløbsgrænse. Det er

dog vigtigt at være opmærksom på, at de høringssvar, lovforslaget bygger på, er over 1 år gamle, og at udviklingen inden for f.eks. teknologi raser af sted.

Vigtigt er det også at nævne, at der er rejst en problemstilling omkring de jordbaserede digitale net. Problemstillingen omhandler de forudsætninger, udbud er vundet på i forhold til bindingsperioder, og de såkaldte bokse, det er nødvendigt for forbrugeren at få installeret. Derfor skal vi i udvalgsarbejdet se nærmere på disse forhold og være åbne over for, at eventuelle ændringer kan komme på tale.

Opsummerende kan der i lovforslaget peges på to vigtige forhold. På den ene side bliver der taget et nødvendigt forbrugersyn, idet den usikkerhed, der i dag findes på området, vil mindskes som følge af en mere klar lovgivning. På den anden side indeholder lovforslaget også en nødvendig balance, så der ikke sættes flere begrænsninger end nødvendigt for erhvervslivet.

De nævnte forhold gør lovgivningen om forbrugeraftaler mere entydig, og på den måde sikres forbrugeren de bedste vilkår på markedet, og de mange klager og henvendelser, der i dag sker til Forbrugerombudsmanden, begrænses. Derfor kan Venstre støtte forslaget.

Kl. 16:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

En kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:20

Benny Engelbrecht (S):

Tak til formanden for det. Hvad angår bagatelgrænsen, kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren om Venstres holdning til det niveau, bagatelgrænsen er lagt på. Er det det rigtige, eller vil Venstre være med til at kigge på en eventuel sænkning?

Kl. 16:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 16:20

Marion Pedersen (V):

Som jeg sagde, er der visse ting, vi skal kigge på i udvalgsarbejdet. Men jeg har undersøgt forskellige former for abonnementsordninger – det kan være til fodboldklubbens arrangementer igennem 1 år, det kan være til Tivoli eller Zoologisk Have – og sådan i det store hele synes jeg, at grænsen er o.k. Den dækker det, der under alle omstændigheder ville falde ind under bagatelgrænsen, synes jeg.

Kl. 16:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:21

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Om end ministerens forslag er ganske kort, har det dog en stor betydning for forbrugerne og er positivt. En af de hyppigste klager fra forbrugerne gælder netop lange bindingsperioder og kontrakter, der udelukkende har til formål at sikre producenten en fast indtægt i bindingsperioden. Det hæmmer konkurrencen med disse lange kontraktperioder, og ikke mindst er det med til at sløre priserne og dermed gøre gennemsækeligheden ringere.

Med hensyn til de lange kontraktperioders forhold, som Forbrugerombudsmanden ofte har påtalt, deler vi Socialdemokrater den kritik, vi kan heller ikke se, at der almindeligvis skal være langtidskontrakter med 1 års løbetid.

Ministeren har derfor foreslået at indføre en opsigelse på 1 måned på vare- eller tjenesteydelsesleverancerne, når aftalen har løbet 5 måneder. Loven om forbrugeraftaler har berøringsflader med andre dele af lovgivningen, hvor opsigelsesvarsler og bindingsperioder er fastsat, og ministeren vil yderligere lægge nogle begrænsninger i brugen.

Vi har i en række tilfælde tidligere forbedret denne side af forbrugerbeskyttelsen, og det er kun konsekvent at indføre en næsten generel regel på området. Det har ikke været kønt at se, at kunder f.eks. er blevet bundet til abonnementer hos telefonselskaber eller på en kabel-tv-pakke uden opsigelsesmulighed i 1 år. Og netop fra de erfaringer, der er, med korte bindingsperioder, der er indført på abonnementer på mobiltelefoni, ved vi, at det altså sagtens kan lade sig gøre at drive en god og rentabel forretning – særdeles god i nogle tilfælde, kan man fristes til at sige – med en periode på alene 6 måneder.

Så vil vi selvfølgelig også skulle se på de årelange bindinger, der er for medlemskab af fitnessklubber, som har stukket ud som et ganske særligt kundeuvenligt fænomen. Hvis en forbruger efter kort tid finder ud af, at han eller hun alligevel ikke helt sådan kan sætte sig i romaskinen så ofte, som vedkommende har forestillet sig det, skal forbrugeren altså kunne opsiges aftalen langt hurtigere end nu. Vi er derfor tilfredse med den bestemmelse.

Vi kan forvente at skulle se en række virksomheder, der så begynder at arbejde med deres prisniveau for at lokke kunderne til at blive efter kontraktens udløb. Og det er de selvfølgelig helt velkomne til, hvis det betyder forbedrede kundevilkår. Vi har noteret os, at lejelovens bestemmelser ikke vil blive berørt af ændringerne, samt at ministeren oplister nogle undtagelser. Lovændringerne rummer også nogle rimelige hensyn til erhvervsdrivende, der har større startomkostninger ved indgåelse af aftaler med kunderne, f.eks. på lejeområdet.

Der tegner sig dog nogle problematiske forbehold, som jeg har nævnt tidligere i debatten, hvad angår bagatelgrænsen, både den øvre og den nedre. Da lovforslaget skal ramme bredt, kan man udmærket forstå, at det forekommer vanskeligt at sætte grænser i top og bund, der kan være rimelige set fra alle vinkler. Imidlertid vil jeg tilslutte mig ideen om en bagatelgrænse, men den synes som sagt at være forholdsvis høj sat. Jeg tror nok, at man skal have en særdeles god indkomst og en rigtig god økonomi for på nogen måde at kunne betragte 2.000 kr. som værende en bagatel. Derfor ønsker vi en lavere grænse, og det vil vi tage op under udvalgsarbejdet.

Vender man blikket opad mod de øvre grænser, vil jeg sige, at jeg vil have den her grænse yderligere belyst, for hvis der ikke er tungtvæjende årsager, som man slet ikke kan afvise, vil vores umiddelbare holdning umiddelbart være at sige nej til dette. Vi frygter, at forbrugerne bliver stillet ringere, i takt med at kontrakten bliver dyrere, og det er det modsatte af forbrugerbeskyttelse.

Kan Socialdemokraternes nævnte forbehold imødekommes, vil vi kunne tilslutte os lovforslaget. Vi ser derfor positivt frem til udvalgsarbejdet, som vi håber kan bidrage til en bedre forbrugerbeskyttelse med klare rammer for både forbrugere og virksomheder.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Derefter er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. René Christensen.

Kl. 16:25

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Dansk Folkeparti er meget enig i formålet med lovforslaget, som er at forbedre forbrugerbeskyttelsen i forbindelse med løbende kontraktforhold. Mange kontraktforhold løber jo i op til 12 måneder, og mange kontraktforhold starter

med en meget lav indgangspris med efterfølgende månedlige rater for levering af varer eller tjenesteydelser.

Vi lever i en tid, som er meget innovativ; der kommer hele tiden nye produkter og nye ydelser på markedet. Derfor er det oplagt, at forbrugerne ikke binder sig i 12 måneder ved køb af en vare eller en ydelse. En del høringsvar påpeger da også, at det er muligt i dag at få en bindingsperiode, som ikke løber i 12 måneder, men det er som oftest til en noget dyrere pris. Der er lagt op til en bagatelgrænse på 2.000 kr. Det vil sige, at der ved varer eller ydelser, der ikke overstiger en pris på 2.000 kr. totalt, kan anvendes aftaler på mere end 6 måneder. Det indebærer dog, at det fulde beløb betales inden for 14 dage efter indgåelsen af aftalen. Det er en undtagelse, som vi er enige i, da vi mener, at det er til forbrugernes fordel.

Der er mange brancher, som benytter sig af løbende kontraktforhold over for deres kunder. Og der er selvfølgelig forskellige fremgangsmetoder. Men der er også nogle brancher, der bliver ramt hårdere end andre, i hvert fald når brancherne selv skal sige det. Det er noget, vi gerne vil spørge til i forbindelse med udvalgsarbejdet, som vi selvfølgelig ser frem til. Men vi har også en tro på, at virksomhederne, markederne, kan konkurrere på de eventuelt nye vilkår.

Kl. 16:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Derefter er det ordføreren for Socialistisk Folkeparti, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det her forslag er jo ikke lige så vidtgående, som da man ophævede stavnsbåndet, men der er ingen tvivl om, at der med de nuværende tilstande er mange forbrugere, der har følt, at der er et moderne stavnsbånd til stede; det handler om alt fra mobiltelefoni til fitnesscentre, og hvor den enkelte forbruger får fingrene i klemme.

Det lovforslag, vi behandler i dag, er et skridt på vejen til at hjælpe den enkelte forbruger ud af den her stavnsbinding. Forslaget lægger op til, at forbrugerne i fremtiden ikke kan bindes af langvarige kontrakter, men i stedet af en maksimal bindingsperiode på 6-7 måneder. Da forbrugeraftaleloven blev diskuteret i 2004, var det her også en central diskussion. Der var erhvervslivet yderst kritisk, og deres bekymring var, at uden bindingsperioder ville forbrugerne få højere priser. Det synspunkt delte hverken Forbrugerom-

budsmanden eller Forbrugerrådet, da spørgsmålet om priser først og fremmest beror på, om der er en tilstrækkelig velfungerende konkurrence, hvilket bl.a. kan ses på de områder, hvor der er kortere bindingsperioder. Jeg er helt enig. En kort bindingsperiode vil give mulighed for større mobilitet og virke konkurrencefremmende.

Det er heldigvis også det samme, justitsministeren skriver i det her forslag, nemlig at det ikke vil få nogle økonomiske konsekvenser med 6-7 måneders maksimal bindingsperiode, så det er deres forslag, at det kan gøres generelt. Den del er vi yderst tilfredse med i SF. Man skulle have holdt der i forbindelse med forslaget, så havde vi alle sammen jublet.

Desværre indeholder lovforslaget to undtagelser, som vi ikke kan støtte. Den ene er, at aftaler på under 2.000 kr. årligt undtages, og den anden er, at aftaler på over 20.000 kr. også undtages.

Den første del er mest problematisk, da hovedparten af aftalerne netop er på under det her beløb, og det vil sige, at den enkelte forbruger i virkeligheden ikke får særlig mange nye muligheder.

Den anden del er også problematisk, for det er jo netop der, forbrugeren har allerflest penge ude at svømme, så vi vælger at stille ændringsforslag til begge dele for at prøve at se, om vi kan løse det i fællesskab med justitsministeren.

Så generelt er SF positivt indstillet over for lovforslaget, og med enkelte ændringer vil man få fuld støtte fra vores side.

Kl. 16:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak for det. Herefter er det den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 16:30

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Jamen jeg kan som de øvrige ordførere starte med at sige, at i forbindelse med den lov, der kom i 2004, om bindingsperioder for forbruger-aftaler, var der beskrevet et behov for, at vi gik ind og kiggede på det med kortere bindingsperioder. Og derfor står vi så i dag med et lovforslag, som netop har det sigte, et sigte, hvor der bliver nogle korte bindingsperioder for de aftaler, der indgås, men hvor det også er vigtigt, at vi finder balancen mellem forbrugerbeskyttelse og erhvervslivets interesser. Det er en balance på to ben. Forbrugerne skal ikke indgå en aftale, som man så sidder fast i i årevis og ikke kan

komme ud af, samtidig med at der skal være en balance, så virksomhederne, som tilbyder de her aftaler, også kan udnytte deres ressourcer bedst muligt.

Det betyder, at der fremover kun vil være 1 måneds opsigelse mod i dag 3 måneders opsigelse og en længste bindingsperiode på 6-7 måneder, hvor den lige nu er på 12-13 måneder.

Men med den her regel er der så også nogle undtagelser. Der er lavet en bagatelgrænse på 2.000 kr., som vi synes lyder meget fornuftig – det vil sige, den vil gælde for årskort til forlystelsesparker og teaterabonnementer og sådan noget. Og så er der den der maksimumpris på 20.000 kr., som skal ses i lyset af eksempelvis leasing af biler.

Alt i alt synes vi fra konservativ side, at det er et rigtig fint lovforslag, og vi kan støtte det.

Kl. 16:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, fru Bente Dahl.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Det er menneskeligt at indgå en aftale og bagefter fortryde. Og det er kedeligt og såre menneskeligt, hvis man har bundet sig i for lang tid til en betaling, man i virkeligheden ikke har råd til, enten på grund af indtrufne omstændigheder, eller fordi man har overvurderet sin økonomiske formåen. Forbrugerpolitik baserer sig på og balancerer mellem den myndige forbrugers frie valg og beskyttelsen af forbrugerne.

Der kan gemme sig et gran formynderi i den politik, og det vil vi i Radikale Venstre gerne undgå. Vi har tillid til, at den myndige forbruger selv kan sætte sig ind i, hvad det er for et produkt, der købes. Men som politikere er vi nødt til via lovgivningen at tage højde for, at der findes nogle plattenslagere derude, plattenslagere, der gerne vil forsøge at snyde andre mennesker.

Det her lovforslag går ud på at forbedre forbrugerbeskyttelsen i forbindelse med løbende kontraktforhold, således at forbrugerne normalt ikke bindes af langvarige kontrakter, som det på tidspunktet for aftalens indgåelse er vanskeligt at overskue konsekvenserne af. Det forekommer helt rimeligt, at ingen skal kunne forpligtes og bindes af aftaler, der er uoverskuelige. Åbenhed og gennemskelighed er nøglebegreber i sunde aftaler, så selv om erhvervene i nogle af hørings-svarene giver udtryk for, at det kan bevirke dyrere ydelser for forbrugerne, mener vi i Det Ra-

dikale Venstre, at det både er i forbrugernes og i erhvervenes interesse, at der er gennemskuelighed, rimelighed og klarhed i de aftaler, der indgås.

Det Radikale Venstre ser forslaget som helhed som en forenkling og som en skærpelse af forbrugerbeskyttelsen, uden at det slår over i formynderi. Vi er positive over for forslaget.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 16:33

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

I betragtning af det fremskredne tidspunkt skal jeg ikke bruge lang tid, men bare sige, at Enhedslisten også opfatter forslaget som en forbedring, som vi kan støtte. Og vi er også enige i det, flere af de andre ordførere har påpeget, nemlig at der er ting, man skal se på under udvalgsbehandlingen, altså om man skal stille nogle fælles ændringsforslag.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 16:34

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen det er jo dejligt med den meget positive modtagelse af forslaget fra alle ordføreres side. Lovforslaget drejer sig om at prøve at finde den rigtige balance, som på en måde sikrer et effektivt forslag, som er afbalanceret, og hvor man tager rimelige hensyn til de erhvervsdrivendes interesser, så de kan drive deres virksomheder, tilrettelægge forretningsvirksomhederne, så de udnytter virksomhedernes ressourcer bedst muligt. Men allervigtigst er hensynet til forbrugernes interesser, forbrugernes muligheder for at vælge til og fra.

For i dag er situationen jo den, at nogle forbrugere er bundet af langvarige kontrakter, som kunne virke fordelagtige på det tidspunkt, man indgik aftalen, men som senere kan vise sig at blive en møllesten om ens hals. Problemet er, at det ofte kan være svært at overskue konsekvensen af at binde sig i en lang periode fremover.

I dag er det jo ikke sådan, at der er frit slag for de erhvervsdrivende, forbrugerne har ikke altid fuldstændig mulighed for at komme ud af en langvarig kontrakt før tiden. Hvis man skal ud af en aftale, kræver det, at man efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde kan sige, at det vil være urimeligt at gøre aftalevilkåret gælden-

de. Og det skaber selvfølgelig en usikkerhed på det her område, en usikkerhed, som i virkeligheden også er problematisk for de erhvervsdrivende. Også for dem vil det langt hen ad vejen være bedre at have nogle klare regler at forholde sig til.

Jeg mener, at lovforslaget, efter at vi har lyttet til det, der stod i høringssvarene – lovforslaget er nemlig blevet ændret på nogle afgørende strækninger – er blevet bedre. Det fremsatte forslag er blevet justeret på et par punkter, som er nærmere beskrevet i bemærkningerne, og det indeholder også – specielt efter vores ajourføring – en god balance mellem hensynet til forbrugerne og hensynet til de erhvervsdrivende.

Med de ord vil jeg takke for en god og velvilig modtagelse af forslaget, og vi står selvfølgelig til rådighed under udvalgsbehandlingen med hensyn til besvarelse af spørgsmål og modtagelse af kommentarer.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 32: Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod reklamering for og salg af elhalsbånd til alle dyr.

Af Karina Lorentzen (SF) m.fl.
(Fremsættelse 04.11.2008).

Kl. 16:37

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 16:37

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Efter beslutningsforslaget pålægges regeringen at fremsætte et lovforslag, som forbyder reklamering for og salg af elhalsbånd til anvendelse på alle dyrearter. Forslagsstillerne henviser i for-